Երկուշաբթի, 14 Նոյեմբեր, 2016

Տէրունական Աղօթք

(միասնաբար արտասանուած)

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, տուր ինձ իմաստութիւն զբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա զիս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս։ Ամէն։

ԲԱՆ ՉԲ

Ի Խորոց Սրտի Խօսք Ընդ Աստուծոյ

Տէր Ասպուած,
բարերար եւ բազմապարգեւ Թագաւոր,
Դուն կեանքի պատսպարանն ես,
լոյսի անձնաւորում,
լայնապար հանգստարան,
որ մեղաւորիս համար մարդացար,
անպատմելի գործեր կատարեցիր,
հրաշքներ գործեցիր,
մինչեւ որ կատարելութեան հասցուցիր
մեր բնութիւնը ամենալիր ասպուածութեանդ հետ:
Դուն միայն գթած, բարերար, երկայնամիտ եւ ամենակարող Տէր,
Դուն միայն անճառապէս զօրաւոր ես
բոլոր անհնարին բաներուն համար,
քաւելու, փրկելու, կենագործելու, լուսաւորելու, վերահաստատելու,
անդունդներուն խորերէն բերկրութեան լոյսին բերելու:
Ամէն հոգի Քեզի կ’ակնկալէ յոյսով:
Քու ձեռքիդ մէջ է ամենուն կենդանի շունչը:
Ու Քեզի, Հօրը եւ Սուրբ Հոգիիդ հետ,
փառք յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

ՇԱՐԱԿԱՆ- ԱՂՕԹՔ

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:

Ամենասուրբ Երրորդութիւն, տուր աշխարհիս խաղաղութիւն:

Եւ հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցելոց արքայութիւն:

Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւէն ես նեղելոց:

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա:

Պահապան ամենայնի Քրիստոս,
աջ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ եւ ի գիշերի,
ի նստիլ ի տան, ի գնալ ի ճանապարհ,
ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.
եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

ՕՐՈՒԱՆ ՆԻՒԹԸ

ԵՐԳ ԵՐԳՈՑ 7:10-13 եւ 8:1-8

«**Ես իմ սիրականիսն եմ եւ ան ինծի կը բաղձայ**» (7:10): Այո Հարսը միայն կը պատկանի Փեսային, ուրիշ ոչ մէկուն: Ահա այս է պատճառը, որ Հին Կտակարանին մէջ Աստուած փարբեր փարբեր առիթներով կը յիշեցնէր իր ժողովուրդին ըսելով Ես ձեզի Աստուած պիտի ըլլամ եւ դուք ինծի ժողովուրդ: Բայց այդ ժողովուրդը կը խոտորէր ու կը հեռանար Աստուծմէ, երթալով եւ ուրիշ աստուածներու պաշտպամունք ընծայելու: Բայց այստեղ Հարսը կու գայ ըսելու եւ հաստատելու թէ ինք ուրիշինը չէ եթէ ոչ միայն Փեսային, եւ այդ ըլլալով կը հաստատուի միութիւնը Փեսային եւ Հարսին միջեւ, որուն խորհուրդը մենք կը գտնենք Պսակ ամուսնութեան մէջ, եւ երկուքը մէկ մարմին ըլլալու, այնպէս ինչպէս Քրիստոս եւ Եկեղեցին: Այդ մէկութիւնը, միութիւնը միախորհուրդ իմաստով, այնպէս ինչպէս պիտի ըսէ Պօղոս Առաքեալ. «մինչեւ բոլորս հասնինք հաւատքի ամբողջական միութեան եւ Աստուծոյ Որդիին ճանաչողութեան, այսինքն՝ մինչեւ հասնինք հաւատքի չափահասութեան, Քրիստոսի կատարեալ նմանութեան» (Եփես 4:13):

«**Մանրագորները իրենց հոտը կու տան, բոլոր ընտիր պտուղներէն, թէ՛ նոր եւ թէ՛ հին: Քեզի համար պահեր եմ, ով իմ սիրականս**»: Մանրագորները անոնք են, որոնք իրենց ծառայութեամբ, առաքելութեամբ, վկայութեամբ, ողորմութեամբ Աստուծոյ սիրով, յոյսով եւ հաւատքով լեցուած իրենց պտուղները տուին:

Իսկ որպէս վերջին բաժին, 8-րդ գլուխը, շարունակելով սիրոյ երգը խորհրդաւոր ներկայացում մըն է որ կը կատարէ: Անոր ճիշդ իմաստը հասկնալու համար պէտք է հոգեւոր աչքերով կարդալ:

«**Երանի թէ իմ մօրս ստինքը ծծած եղբօրս պէս ըլլայիր**»: Ասկէ առաջ ալ տեսանք ստինքներուն դերը, մանաւանդ իր հոգեւոր իմաստով, որպէս հոգւոր սնունդ մատակարարող: Եթէ մօր մը ստինքները կարեւոր են սնունդի իմաստով երեխային, նոյնքան Եկեղեցւոյ ստինքները, որոնք հոգեւոր սնունդ պիտի մատակարարեն հոգեւոր մարդուն, հաւատացեալին:

«**Երբ քեզ դուրսը տեսնէի պիտի համբուրէի**»: Այո, իրապէս վայելելէ յետոյ Քրիստոսի ցուցաբերած սէրը հանդէպ Հարսին, ուրիշ բան չի մնար ընելիք եթէ ոչ մէկդի ձգել ամէն ինչ եւ համբուրել Քրիստոսին այն սիրոյ համբոյրով ինչ Քրիստոս ինք համբուրեց, սրբութեան համբոյրով, եւ ոչ թէ մատնութեան: Ահա այս սէրն է որ պարծանքի ու երանութեան արժանի է, որուն ցանկացին, ու տակաւին կը ցանկան բոլոր անոնք, որոնք կարիքը ունին ու կը զգան Աստուծոյ սիրոյն:

Ահա այս համբոյրէն յետոյ է, որ Հարսը Փեսային պիտի տանի իր մօրը տունը: Ընդհանրապէս մենք տեսանք, թէ այդ տունը ուրիշ բան չէ եթէ ոչ նոյնինքն մեր անձերը, ինչպէս պիտի ըսէ Պօղոս Առաքեալ «Դուք էք Աստուծոյ տաճարը, որուն մէջ կը բնակի Սուրբ Հոգին»: Հոն ուր տեղի կ'ունենայ սիրոյ հանդիպումը Քրիստոսի եւ Հարսին, այսինքն՝ Եկեղեցիին, այսինքն՝ հաւատացեալներուն: Արդ, ուրեմն Փեսային սենեակ եւ տուն եղաւ Հարսը, եւ այդ տուն տանող ճանապարհը խոնարհութիւնն է, որովհետեւ հեզերուն եւ խոնարհներուն մէջ է որ կը բնակի Տէրը:

Ահա այն ատեն Հարսը խմցնել պիտի տայ Փեսային «**հոտաւէտ գինիէն եւ նռնենիին օշարակէն**»: Հոտաւէտ գինին եւ նռնենիի օշարակը ուրիշ բան չէ եթէ ոչ Աստուծոյ բարի խորհուրդներն ու սրտի զիջողութիւնը, եւ ասոնք Աստուծոյ համար կերակուր են: Այնպէս ինչպէս պիտի ըսէ Քրիստոս իմ ուտելիքս ուրիշ է. «Ես կերակուր ունիմ ուտելու՝ որ դուք չէք գիտեր:...Իմ կերակուրս այն է, որ ես զիս ղրկողին կամքը ընեմ եւ անոր գործը կատարեմ» (Յովհ 4:31-34):

«**Ձախ ձեռքը գլխուս տակ ու աջ ձեռքը զիս կը գրկէր**»: Ասով ցոյց կու տայ մնայուն պաշտպանութիւնը, պահպանութիւնը եւ խնամքը Փեսային Հարսին նկատմամբ:

«**Ո՞վ է ասիկա, որ իր սիրականին կռթնած՝ Անապատէն կ'ելլէ**»: Այս խօսքերը հրեշտակներն են որ կ'ըսեն տեսնելով Հարսին գեղեցկութիւնն ու մաքրութիւնը: Եթէ երբեք Հարսը նախապէս սեւ էր, հիմա Փեսան զինքը մաքրեց եւ ձիւնէն աւելի ճերմակ ըրաւ զայն: Ահա ի տես այս երեւոյթին հրեշտակները զարմանքով կ'արտայայտուին, թէ ով է այս, որ իր սիրականին կռթնած է, այսինքն՝ Քրիստոսի միացած, Անոր վրայ հենած, կռթնած, Անոր է որ կ'ապաւինի: Իսկ այսօր մենք, որուն կռթնած ենք, որու կ'ապաւինինք:

Սիրոյ երգը կը շարունակուի, եւ ահա գրեթէ իր աւարտին կը հասնի: Այս անգամ Փեսան դառնալով Հարսին կ՚ըսէ. «**Քեզ խնձորենիին փակ արթնցուցի: Քու մայրդ քեզ հոն ծնաւ, քու ծնողդ քեզ հոն ծնաւ**»:

Նախ նկատի ունենանք խնձորը, ու անոր յատկութիւնը: Ընդհանրապէս ծանօթ է եւ բժշկականօրէն ընդունուած, որ խնձորը ունի իւրայատկութիւն մը որպէս առողջ կերակուր է հիւանդներուն, եւ ախորժելի՝ թագաւորներուն "An apple a day. Keeps the doctor away". Տակաւին անոր անոյշ հոտը կը սքանչացնէ հոտոտողին քիմքը: Այս յատկութիւնը նկատի առած, աստուածային օրէնքներն ու մարգարէական պատգամները կը նմանցնէ խնձորի, որոնք Սուրբ Հոգիի միջոցաւ տրուեցաւ նախ Սինա լեռան վրայ Մովսէսին, եւ որմէ ետք ժամանակ առ ժամանակ մարգարէներուն միջոցաւ, որպէսզի անով բժշկութիւն եւ սքանչացում պատճառէր բոլոր անոնց, որոնք պիտի ճաշակէին անկէ, եւ հոգեւորապէս պիտի ծնէին: Եւ ահա մեր առջեւ բանալու այն փակեալ դրախտին դուռը, որ փակուեցաւ Ադամին անհնազանդութեան պատճառով: Միւս կողմէ, Յիսուսի ծնունդով Ան կոչուեցաւ Մարդու Որդի, իսկ մեզ կոչեց Աստուծոյ որդիներ: Եւ ահա հակառակ մարդուն մեղանչական վիճակին, Աստուծոյ Սէրը երբեք փեղի չտուաւ, այլ ընդհակառակը՝ գթալով մեղաւոր մարդուն, օրէնքներով եւ մարգարէներով, որպէս դաստիարակ խնամեց, երկունքի ցաւ քաշեց եւ վերստին մեզ ծնաւ հոգեւորապէս, «ոչ թէ ապականացու սերմով, այլ՝ Աստուծոյ կենդանի եւ յաւիտենական խօսքովը» (Ա Պետ 1:23):

«**Զիս քու սրտիդ վրայ կնիքի պէս, քու բազուկիդ վրայ կնիքի պէս դիր**»: Ուրեմն, Փեսային սիրովը պահպանէ ու կնքէ սիրտդ ու բազուկդ: Սիրտը, հոն ուր խորհուրդներն են, եւ բազուկները՝ այդ խորհուրդներուն հիման վրայ գործողները: Այստեղ յիշեցում մըն է որ կը կատարէ Փեսան Հարսին, ըսելու համար թէ յիշէ այն Սէրը որ ցուցաբերեցի քու նկատմամբդ, եւ այդ Սիրոյ պտուղը եղաւ Աստուծոյ որդի ըլլալդ, ուստի սիրտդ ու սէրդ ցուցաբերէ Փեսային նկատմամբ եւ ոչ թէ Սատանային խորհուրդներուն:

Այլապէս, որովհետեւ «**սէրը՝ մահուան պէս զօրաւոր ու նախանձը գերեզմանի պէս խիստ է**»: Այսինքն՝ ինչպէս մահը խիստ է որու որ կ՚այցելէ, եւ նախանձը՝ հզօր է դժոխքի պէս, նոյնպէս ալ անոնք որոնք Փեսային սիրովը սիրուեցան, բայց այդ սիրոյն դիմաց թուլացան եւ սկսան հակառակորդը սիրել, այսինքն՝՝ մեղքը, անօրէնութիւնը, եւ աշխարհի սէրը, ահա այդ ժամանակ Տիրոջ նախանձը ու բարկութիւնը մահուան պէս ահաւոր է:

Այո, այդպիսի սիրոյ դիմաց ով կրնայ հակառակ կենալ: Նոյնիսկ, «**Շատ ջուրերը չեն կրնար սէրը մարել ու գետերը զանիկա չեն կրնար ընկղմել**»: Այնպէս ինչպէս պիտի ըսէ Պօղոս Առաքեալ. «Այդ սէրէն ով կրնայ բաժնել մեզ. ո՛չ սուրը, ո՛չ հուրը եւ ո՛չ ալ մահը»: Ահա այսպիսի սիրոյ դիմաց նաեւ յանձն առին նահատակութիւնը:

«**Եթէ մարդ մը սիրոյ փոխարէն իր տանը բոլոր ստացուածքը տայ, զանիկա բոլորովին կ՚անարգեն**»: Եւ ահա այդ սէրն է որքան աւելնայ ուիրշներու համար կրնայ անարգելի ու արհամարհելի ըլլալ, բայց Աստուծոյ մօտ մեծարանքի արժանի:

Ահա հրեշտակները կ՚արտայայտուին ըսելով.«**Պզտիկ քոյր մը ունինք ու անիկա ստինք չունի**»: Այս խօսքերը կ՚ըսեն Հարսին համար, որ Նոր Եկեղեցին է: Քոյր կը կոչեն, որովհետեւ նոյն Արարիչին կողմէ ստեղծուած է: Փոքր կը կոչեն, որովհետեւ բնութեամբ հողեղէն ենք: Ստինքներ չունի: Անկէ առաջ ալ ստինքի բացատրութիւնը տրուեցաւ որպէս սրտի շտեմարան եւ մտքի: Եւ ահա հիմա հրեշտակները կը զարմանան, թէ ինչպէս մարդը կրցաւ հասնիլ անհասանելի եւ աստուածային խորհուրդներուն, փառքին, տեսութեան եւ գիտութեան: Ինչպէս պիտի ըսէ Դաւիթ. «Մարդը ով է որ զանիկա կը յիշես, կամ մարդու որդին, որուն այցելութիւն կու տաս: Քիչ մը վար դրիր զանիկա հրեշտակներէն, բայց փառքով ու պատուով պսակեցիր զանիկա» (Սաղմոս 8): Այս փառքին ու պատուին համար ալ Չարին նախանձը արթնցաւ եւ ուզեց յափշտակել մարդը:

Եւ ահա ինչպէս պատմել «այդ բոլորի մասին», այսինքն՝ Քրիստոսի մարդեղացումին, մարդկային տկար բնութիւնը իր վրայ առնելուն, չարչարուելուն, խաչուելուն, թաղուելուն: Այս բոլորի մասին ինչպէս պիտի հաւատա եւ ընկալէ փոքր ստեղծուածը եւ ստինք չունեցողը: Որովհետեւ այս բոլորը «հրեաներուն համար գայթակղութիւն է, իսկ հեթանոսներուն համար՝ յիմարութիւն» պիտի ըսէ Պօղոս Առաքեալ: Այլ այս բոլորը կարելի է ըմբռնել ու հասկնալ միայն Աստուծոյ Սուրբ Հոգիովը: